

LECTIO DIVINA

GĦID IL-ĦAMSIN (B)

Ġw 15, 26-27; 16, 12-15

Qabel is-silta tal-vangelu tal-lum, Ġesù jgħid lid-dixxipli tiegħu li dak li ġara lilu ser jiġri wkoll lid-dixxipli tiegħu. It-ton huwa pjuttost mibni fuq ir-rifjut u l-mibegħda lejn Ġesù u konsegwentament lejn id-dixxiplu wkoll għax “il-qaddej m’huwiex akbar minn sidu” (15,20). Wara l-v. 26-27, il-kliem isir aktar speċifiku tant li tissemma t-tkeċċija mis-sinagoga u saħansitra l-qtil tagħhom (16,2-3). Ġesù jagħti żewġ raġunijiet għall-kliem tiegħu: biex id-dixxipli ma jitfixklux (16,1) u biex meta jseħħ huma jiftakru li Ġesù kien qalilhom dan (16,4). F’dan il-kuntest naqraw l-ewwel vrus tas-silta tal-lum dwar id-Difensur. L-enfasi qiegħed għalhekk fuq kif wieħed se jgħaqqad ir-realtà ta’ ħajtu ma’ dik tal-Mulej.

v. 26-27 Meta jiġi d-Difensur, li se nibagħtilkom mingħand il-Missier, l-Ispirtu tal-verità, li ġej mill-Missier, huwa jixhed għalija. U intom ukoll tixhdu, għax intom kontu miegħi sa mill-bidu.

It-terminu *ὁ παράκλητος* hu wżat biss minn Ġwanni u jiġbor fih it-temi tal-għajjnuna, l-assistenza, it-tagħlim, id-difiża u l-memorja tal-verità kollha ta’ Ġesù. Fil-konfront ta’ Ġesu, id-Difensur jixhed għalih u jagħtih gloriya, filwaqt li fil-konfront tad-dinja juri l-iżball: “U meta huwa jiġi, juri lid-dinja li għandha żball dwar id-dnub, il-ġustizzja u l-ġudizzju” (16,8 s). Il-Paraklitu huwa dak *imsejjaħ ħdejn/magenb*, l-avukat. Fit-tribunal, ħadd ma seta’ jirrispondi għan-nom tal-imputat. Izda dan seta’ jsejjaħ lil xi ħadd li jkun miegħu, jagħmillu kuraġġ u jiggwidah.

Id-difensur huwa *τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας*, l-Ispirtu tal-verità. Dan it-titlu li diġa’ nsibuh fil-Ġudajżmu, fit-Testment il-Ġdid hu wżatt biss minn Ġw. L-Ispirtu qabel xejn jaħdem fil-qalb tal-bniedem (14,17) u jwassal il-verità fil-ġewwieni tiegħu. Iz-żewġ termini—spirtu u verità—

nsibuhom flimkien ukoll fir-rakkont tas-Samaritana, meta jgħid: “Imma tiġi siegħa, anzi issa hi, meta dawk li tassew jaduraw jibdew jaduraw lill-Missier fl-ispirtu u l-verità. Għax il-Missier ukoll, nies bħal dawn ifittex li jadurawh” (4,23). Din il-verità hija l-istess Ġesu’ u dak kollu li ġej minnu. Infatti fil-Prologu naqraw: “U l-Verb sar bniedem u għammar fostna, u aħna rajna l-glorja tiegħu, il-glorja li għandu mill-Missier bħala Ibnu l-waħdieni, mimli bil-grazzja u l-verità” (1,14). Għalhekk l-Ispirtu se jwassal għall-għarfien aktar sħiħ u eżistenzjali tal-misteru kollu tal-persuna ta’ Ġesù.

Fil-kap. 14 il-qarrej diġà iltaqa’ ma’ dawn it-termini: “Jekk tħobbuni, ħarsu l-kmandamenti tiegħi. U jiena nitlob lill-Missier, u hu jagħtikom Difensur ieħor biex jibqa’ magħkom għal dejjem, l-Ispirtu tal-verità, li d-dinja ma tistax tirċevih, għax hija la tarah u lanqas tagħrfu. Izda intom tagħrfuh, għaliex jgħammar magħkom, u huwa fikom” (14,15-17). Hawn ir-riferiment hu għal *Difensur ieħor*—peress li Ġesu wkoll huwa difensur—li se jibqa’ magħhom għal dejjem. Bħala kundizzjoni sabiex id-dixxiplu jirċievi dan id-Difensur hemm il-ħarsien tal-kmandamenti u xi tip ta’ affinità ma’ Ġesù u l-kelma tiegħu. Infatti “id-dinja ma tistax tirċevih għax hija la tarah u lanqas tagħrfu”.

It-tema tax-xhieda, speċjalment fil-kuntest ta’ dinja ostili hija tema mifruxa tul ir-Raba’ Vangelu kollu u mhiex konfinata biss għall-proċess storiku ta’ Ġesù quddiem Ponzju Pilatu (ara 5,31-47; 20,17). Dan il-proċess huwa però l-quċcata ta’ dak li nsibu qabel u l-mudell per eċċellenza ta’ kull taqbida mad-dinja u l-qawwa tax-Xitan. Jekk fuq is-salib Ġesu huwa ikkundannat, fil-verità hija d-dinja li qed tiġi ikkundannata għax il-mewt ta’ Ġesù tesprimi s-sentenza f’dan il-proċess. Kristu mejjet huwa l-igglorifikat. Hemm Alla juri l-piż tiegħu u jagħti l-Ispirtu. “Fl-aħħar jum tal-festa, il-jum l-aktar solenni, Ġesù qam jgħid b’lehen għoli: “Min jieħdu l-għatx, jiġi għandi u jixrob. Kif tgħid l-Iskrittura, min jemmen fija, minnu joħroġu xmajjar ta’ ilma ħaj.” Dan qalu għall-Ispirtu li kellhom jirċievu dawk li jemmu fih, għax l-Ispirtu kien għad ma ngħatalhomx, billi Ġesù kien għadu ma ġiex igglorifikat” (7,37-39).

Għalhekk id-dixxiplu ser jagħti xhieda f’kuntest ostili u ta’ mibegħda. Dan huwa fi qbil mas-Sinottiċi (Mt 10,17-25; Mk 13,11; Lq 12,11-12), b’differenza li Ġw jittellem ukoll mix-xhieda diretta u indipendenti tal-Ispirtu. Din ix-xhieda iddawwal il-qalb tad-dixxiplu biex jikber fil-fidi u fl-imħabba. Fis-Sinottiċi l-Ispirtu jispira direttament id-difiża u x-xhieda tad-dixxipli. Fi Ġw l-ewwel azzjoni tiegħu hi biex jiproteġi lid-dixxiplu mill-iskandu f’dak il-mument meta l-fidi tkun mhedda serjament. “Imma d-Difensur, l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier jibgħat f’ismi, jgħallimkom kolli u jfakkarkom dak kollu li għedtilkom” (14,26). Għalhekk ix-xhieda mhiex

sempliment eżigenza morali imma fatt esperjenzjali; mhiex dover esterjuri għall-persuna imma l-frott tal-identita' ġdida tagħha: "min jemmen fija, minnu joħorġu xmajjar ta' ilma ħaj".

16,12 Baqagħli ħafna ħwejjeġ x'ngħidilkom, imma għalissa ma tifilħux għalihom.

Din il-frazi turi għażla pedagogika ta' Ġesu'. Hu jaf x'jixtieq u x'għandu jgħid, iżda fl-istess waqt jaf ukoll lid-dixxipli tiegħu. Apparti dan, il-qarrej diġa' iltaqa' ma' kliem simili fid-diskors taċ-Ċenaklu. "Qallu Xmun Pietru: "Fejn sejjer, Mulej?" U Ġesu' wiegħbu: "Fejn sejjer jien, int għalissa ma tistax tiġi miegħi; imma tiġi warajja aktar tard." Qallu Pietru: "Għaliex, Mulej, ma nistax niġi miegħek issa? Għalik jiena nagħti ħajti!" Wiegħbu Ġesu': "Inti, tagħti ħajtek għalija? Tassew tassew ngħidlek li s-serduk ma jkunx idden qabel ma tkun ċhadtni tliet darbiet!" (13,36-38). Pietru u d-dixxipli għalissa ma jifilħux iġorru l-piż. Ser jifilħu għalih aktar tard, wara l-passaġġ tal-mewt u l-qawmien. Hu f'din il-ġrajja li d-dixxiplu jiftaħ ruħu kompletament għad-dawl u jiġi mogħti d-don tal-Ispirtu. Il-piż jingarr mhux meta d-dixxiplu hu qawwi u b'saħħtu, imma meta jiltaqa' mad-dgħufija u l-infedelta' tiegħu u fl-istess waqt mat-twegħiba ta' Alla għaliha.

v. 13-15 Meta jiġi hu, l-Ispirtu tal-verità, iwassalkom għall-verità kollha; għaliex hu ma jgħid xejn minn tiegħu, imma jgħid dak li jisma', u jħabbrilkom il-ġejjieni. Hu jagħtini glorja, għaliex jieħu minn dak li hu tiegħi u jħabbru lilkom. Dak kollu li għandu l-Missier huwa tiegħi. Għalhekk għedt li jieħu minn dak li hu tiegħi u jħabbru lilkom.»

L-Ispirtu ser iwassalna għall-verità kollha għaliex ma jxandarx lilu nniffsu imma dak li jisma'. Huwa l-Ispirtu l-ieħor li jitkellem fuqu nniffsu, l-ispirtu tas-supervja, l-ispirtu tal-ħażen. L-Ispirtu s-Santu jagħti dak li hu tal-Missier u tal-Iben, xhieda tal-imħabba vera. Hu 'ħieles' mill-bżonn illi jiġbed lejH ir-realtà. Għall-kuntrarju, jagħti. Il-ħażin jipprova jiġbed kontinwament il-ħajja lejH permezz ta' konfermi, pussess, appagament, iżda sfortunatament din it-tip ta' ħajja taqa' f'bir bla qiegħ. L-Ispirtu s-Santu jitkellem fuq l-ieħor. Din hi l-karatteristika tat-Trinità u għalhekk ta' kull bniedem, maħluq fuq ix-xbieha ta' Alla. Infatti l-istess jagħmel Ġesu': "kull ma smajt mingħand Missieri jiena għarrafthulkom" (15,15). L-istess jagħmel il-Missier kull meta jsemma leħnu. Fil-Magħmudija l-għaxxa tiegħu jsibha fl-Iben; fit-Trasfigurazzjoni jsejjaħ u jgħid, "Isimgħu lilu".

L-Ispirtu ser jiggwida, jgħallem, idawwal (ὁδηγέω) lid-dixxiplu għall-verità kollha. Din mhiex

xi verità ġdida imma għarfien aktar profund u sħiħ tal-Mulej Ġesù u tal-misteru tiegħu fil-ħajja personali tad-dixxiplu. Il-frazi għandha tinftiehem f'sens kwalitattiv u mhux kwantitattiv. L-Ispirtu ser jagħmel dan billi jibqa' f'għaqda kontinwa ma' Ġesù. B'hekk il-preżent tad-dixxiplu jiġi mdawwal minn għarfien aktar sħiħ tal-passat—tal-misteru ta' Ġesù—li kapaċi jdawwal ukoll il-futur. L-Ispirtu ser ixandar, jew ixandar mill-ġdid dak illi jisma'. Kull frazi f'dawn il-vrus tispicċa bl-istess azzjoni tal-Ispirtu tant li għal tlitt darbiet insibu: *ἀναγγελεῖ ὑμῖν* (ser iħabbru lilkom).

O Ġesu' tiegħi, tajjar minn moħħi u minn qalbi kull inkwiet fuq l-imġhoddi, kull tħassib fuq il-preżent, u kull biża fuq li ġej. Halli nkun nista' nixtieq, dejjem u f'kollox, ħaġa waħda biss: li mmur kontra tiegħi nnifsi għall-imħabba tiegħek. Nerħi, għalhekk, O Mulej, il-passat ikrah tiegħi għall-ħniena kbira tiegħek; il-preżent imħawwad tiegħi għall-imħabba infinita tiegħek; il-futur misterjuż tiegħi għall-provvidenza qaddisa tiegħek. Amen

San Piju minn Pietrelcina